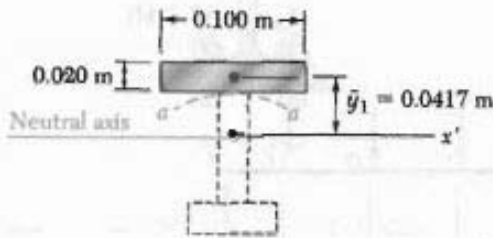


با استفاده از معادله ۶-۷.

$$\tau_{ave} = \frac{VQ}{It} = \frac{(1500 \text{ N})(87.4 \times 10^{-6} \text{ m}^3)}{(8.63 \times 10^{-6} \text{ m}^4)(0.020 \text{ m})}$$

$$\tau_{ave} = 725 \text{ kPa} \leftarrow$$

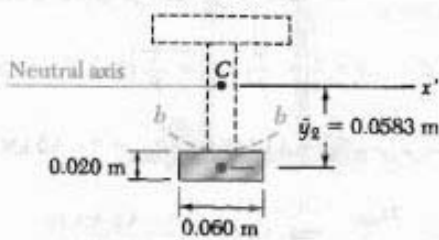


تشن برشی در اتصال *b*. حال، مقطع *b-b* را می‌گذرانیم و  $Q$  را برای مساحت پایین این مقطع محاسبه می‌کنیم:

$$Q = A\bar{y}_1 = [(0.060 \text{ m})(0.020 \text{ m})](0.0583 \text{ m}) = 7.0 \times 10^{-4} \text{ m}^3$$

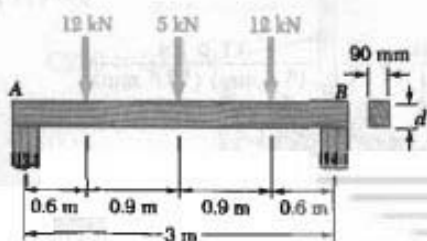
$$\tau_{ave} = \frac{VQ}{It} = \frac{(1500 \text{ N})(7.0 \times 10^{-4} \text{ m}^3)}{(8.63 \times 10^{-6} \text{ m}^4)(0.020 \text{ m})}$$

$$\tau_{ave} = 608 \text{ kPa} \leftarrow$$



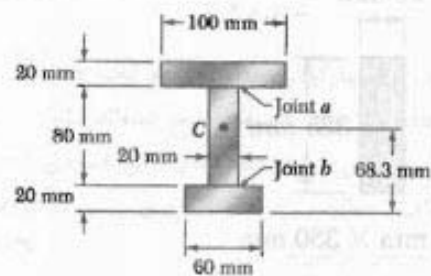
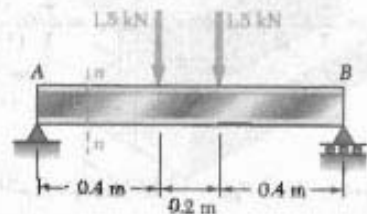
مسئله نمونه ۶-۲

تیر چوبی *AB* با دهانه ۳ m و عرض نامی ۱۰۰ mm (عرض واقعی ۹۰ mm) تحت سه بار متمرکز قرار دارد. اگر برای چوب به کار رفته  $\sigma_{all} = 12 \text{ MPa}$  و  $\tau_{all} = 0.8 \text{ MPa}$ ، مینیمم عمق  $d$  تیر را بیابید.



مسئله نمونه ۶-۱

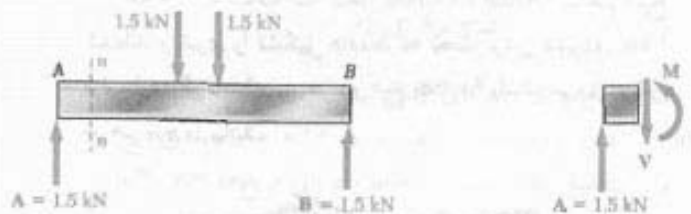
تیر *AB* از سه تخته چسب خورده تشکیل شده است و در صفحه تقارن خود تحت بارگذاری داده شده قرار دارد. اگر عرض هر اتصال چسب خورده ۲۰ mm باشد، تنش برشی متوسط را در هر اتصال در مقطع *n-n* تیر بیابید. مکان مرکز سطح مقطع در تصویر نشان داده شده است و ممان اینرسی نسبت به محور گذرا از مرکز سطح عبارت است از  $I = 8.63 \times 10^{-6} \text{ m}^4$ .



حل

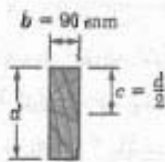
برش عمودی در مقطع *n-n* چون تیر و بارگذاری نسبت به مرکز تیر متقارن اند،  $A = B = 1.5 \text{ kN} \uparrow$ .  
با در نظر گرفتن نمودار آزاد قسمتی از تیر که در سمت چپ مقطع *n-n* قرار دارد، داریم:

$$\uparrow \sum F_y = 0 : 1.5 \text{ kN} - V = 0 \Rightarrow V = 1.5 \text{ kN}$$



تشن برشی در اتصال *a*. مقطع *a-a* را از اتصال چسب خورده می‌گذرانیم و مقطع عرضی را به دو قسمت تقسیم می‌کنیم. حال، میان اول مساحت بالای مقطع *a-a* را نسبت به محور خنثی می‌یابیم:

$$Q = A\bar{y}_1 = [(0.100 \text{ m})(0.020 \text{ m})](0.0417 \text{ m}) = 83.4 \times 10^{-6} \text{ m}^3$$

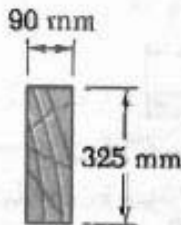


طراحی بر مبنای تنش برشی مجاز. تنش برشی مجاز طراحی و کنترل می‌کند. می‌نویسیم:

$$\tau_m = \tau_{all} = \frac{3}{2} \frac{V_{max}}{A} \Rightarrow 0,8 \text{ MPa} = \frac{3}{2} \frac{14,5 \text{ kN}}{(90 \text{ mm}) d}$$

$$\Rightarrow d = 322 \text{ mm} \leftarrow$$

البته، تنش قائم کمتر از  $\sigma_{all} = 12 \text{ MPa}$  است و عمق  $322 \text{ mm}$  کاملاً قابل قبول است.

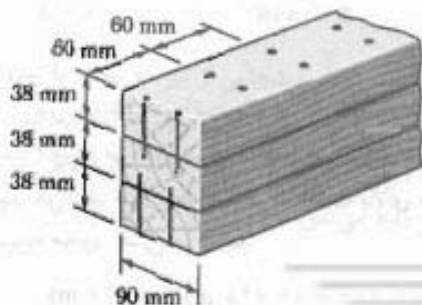


اندازه نامی  $100 \text{ mm} \times 350 \text{ mm}$

توضیح. چون عمق تیرهای چوبی موجود دارای نمو  $50 \text{ mm}$  است، از تیر چوبی با اندازه نامی  $100 \text{ mm} \times 350 \text{ mm}$  باید استفاده کرد. در این صورت، مقطع عرضی واقعی  $90 \text{ mm} \times 325 \text{ mm}$  است.

### مسائل

۱-۶ سه تخته به ابعاد  $38 \text{ mm} \times 90 \text{ mm}$  به هم میخ شده‌اند و تیری را تشکیل داده‌اند که تحت برش عمودی  $1 \text{ kN}$  قرار دارد. اگر فاصله بین هر دو میخ  $60 \text{ mm}$  باشد، نیروی برشی در هر میخ را بیابید.



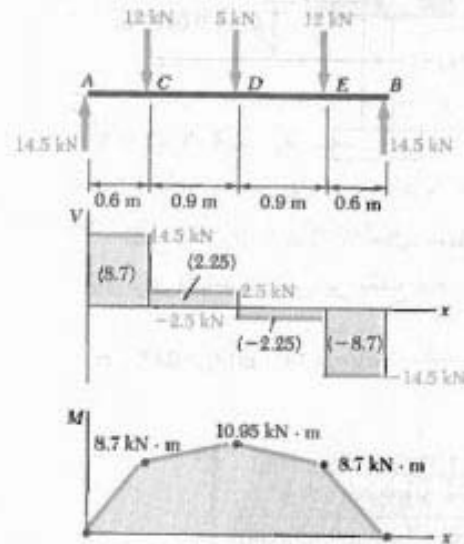
شکل ۶-۱

حل

ماکزیمم برش و لنگر خمشی. پس از ترسیم نمودارهای برش و لنگر خمشی، داریم:

$$M_{max} = 10,95 \text{ kN.m}$$

$$V_{max} = 14,5 \text{ kN}$$



طراحی بر مبنای تنش مجاز نامی. ابتدا، جدول الاستیک  $S$  را بر حسب  $d$  بیان می‌کنیم. می‌نویسیم:

$$I = \frac{1}{12} b d^3 \quad S = \frac{I}{c} = \frac{1}{6} b d^2 = \frac{1}{6} (90) d^2 = 15 d^2$$

برای  $M_{max} = 10,95 \text{ kN.m}$  و  $\sigma_{all} = 12 \text{ MPa}$  می‌نویسیم:

$$S = \frac{M_{max}}{\sigma_{all}} \Rightarrow 15 d^2 = \frac{10,95 \text{ kN.m}}{12 \text{ MPa}}$$

$$\Rightarrow d^2 = 60,833 \Rightarrow d = 246 \text{ mm}$$

شرط  $\sigma_m \leq 12 \text{ MPa}$  برقرار است.

و از منحنی تنش برشی برای  $V_{max} = 14,5 \text{ kN}$

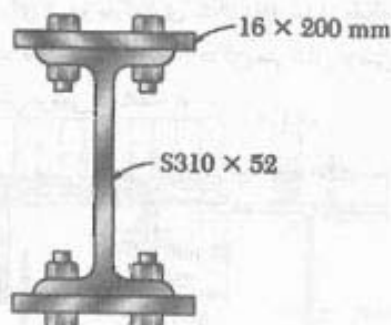
$$d = 246 \text{ mm}$$

$$\tau_m = \frac{3}{2} \frac{V_{max}}{A} = \frac{3}{2} \frac{14,5 \text{ kN}}{(90 \text{ mm})(246 \text{ mm})}$$

$$\Rightarrow \tau_m = 0,982 \text{ MPa}$$

چون  $\tau_{all} = 0,8 \text{ MPa}$  است، عمق  $d = 246 \text{ mm}$  قابل قبول نیست و

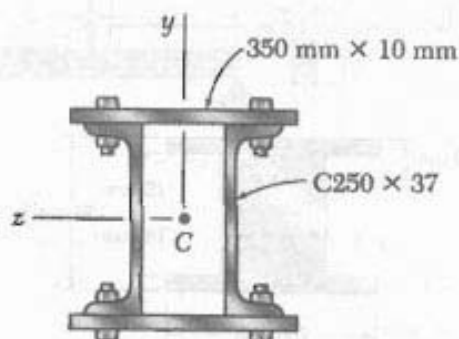
باید تیر را بر مبنای شرط  $\tau_m \leq 0,8 \text{ MPa}$  طراحی کرد.



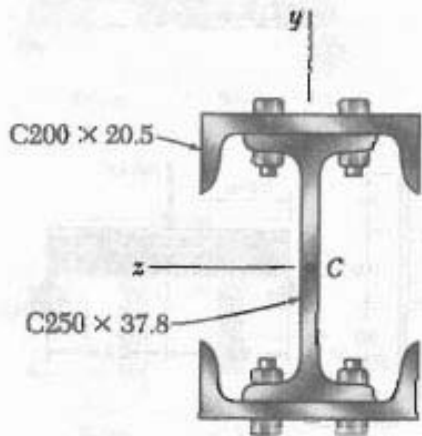
شکل م ۵-۶

۶-۶ مسئله ۵-۶ را با این فرض حل کنید که ضخامت ورق‌ها ۱۲ mm باشد.

۷-۶ و ۸-۶ عضوهای فولادی نورد شده را با پیچ و مهره‌هایی به قطر ۱۸ mm، که در امتداد طولی در هر ۱۲۵ mm قرار دارند، به یکدیگر متصل کرده‌ایم و ستونی را ساخته‌ایم. تنش برش متوسط در پیچ و مهره‌ها را بر اثر نیروی برشی ۱۲۰ kN، که به موازات محور  $y$  است، بیابید.

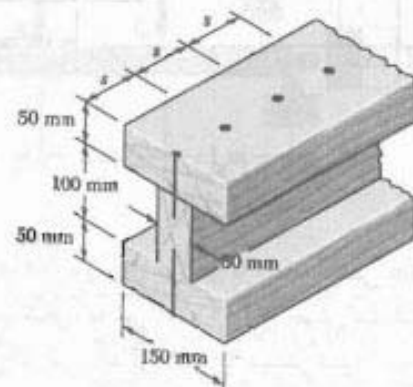


شکل م ۷-۶



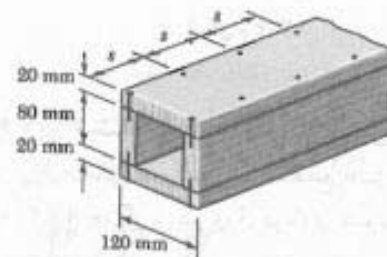
شکل م ۸-۶

۲-۶ سه تخته، هر یک به ضخامت ۵۰ mm، به هم میخ شده‌اند و یک تیر را تشکیل داده‌اند. این تیر تحت برش عمودی قرار دارد. اگر نیروی برشی مجاز در هر میخ ۶۰۰ N و فاصله  $s$  بین هر دو میخ ۷۵ mm باشد، برش مجاز را بیابید.



شکل م ۲-۶

۳-۶ یک تیر چهارگوش جعبه‌ای از دو تخته ۲۰ x ۸۰ mm و دو تخته ۲۰ x ۱۲۰ mm که به هم میخ شده‌اند تشکیل شده است. اگر فاصله  $s$  بین میخ‌ها ۵۰ mm و برش عمودی  $V$  در هر تیر ۳۰۰ N باشد، مطلوب است: (الف) نیروی برشی در هر میخ، (ب) ماکزیمم تنش برشی در تیر.

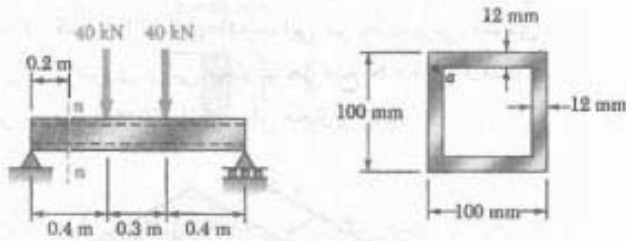


شکل م ۳-۶ و م ۴-۶

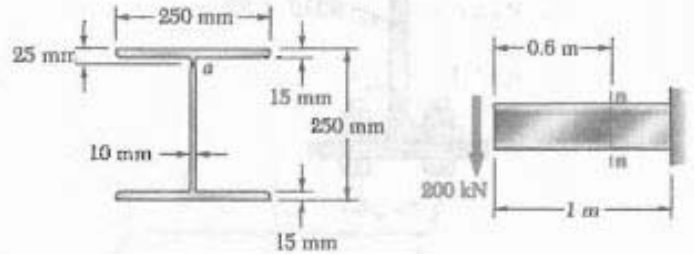
۴-۶ یک تیر جعبه‌ای چهارگوش از دو تخته به ابعاد ۲۰ x ۸۰ mm و دو تخته به ابعاد ۲۰ x ۱۲۰ mm که به هم میخ شده‌اند تشکیل شده است. اگر فاصله  $s$  بین میخ‌ها ۳۰ mm و نیروی برشی مجاز در هر میخ ۱۲۰۰ N باشد، مطلوب است: (الف) ماکزیمم برش عمودی مجاز در تیر، (ب) ماکزیمم تنش برشی مجاز در تیر.

۵-۶ تیر استاندارد فولادی آمریکایی نشان داده شده توسط دو ورق ۱۶ x ۲۰۰ mm تقویت شده است. برای اتصال ورق‌ها به تیر، از پیچ‌های به قطر ۱۸ mm که به فاصله طولی ۱۲۰ mm از هم قرار دارند استفاده شده است. اگر تنش برشی متوسط مجاز در پیچ‌ها ۹۰ MPa

۹-۶ تا ۱۲-۶ برای تیر و بارگذاری نشان داده شده. مقطع  $n-n$  را در نظر بگیرید. مطلوبست: (الف) ماکزیمم تنش برشی در این مقطع، (ب) تنش برشی در نقطه  $a$ .

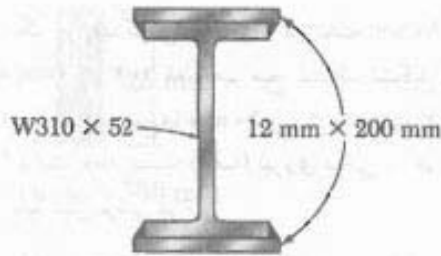


شکل م-۱۲



شکل م-۹

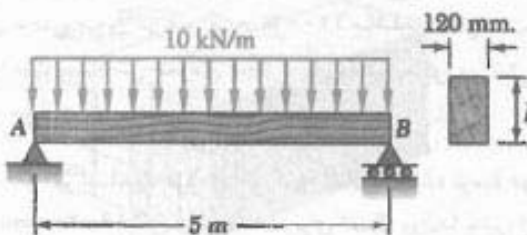
۱۳-۶ دو ورق فولادی با مقطع عرضی  $۱۲ \times ۲۰۰$  mm، مطابق شکل، به تیر  $W310 \times ۵۲$  جوش شده‌اند. اگر تنش برشی در تیر نباید از  $۹۰$  MPa بیشتر شود، ماکزیمم برش عمودی مجاز را بیابید.



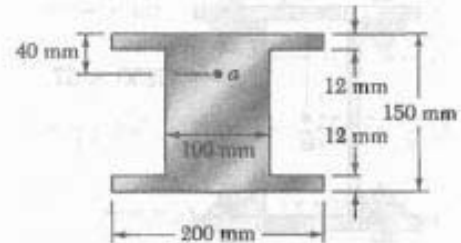
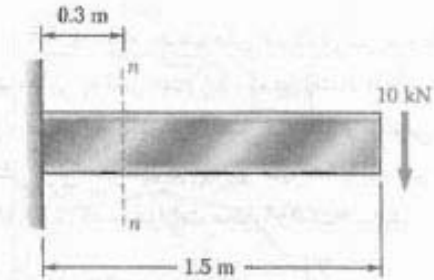
شکل م-۱۳

۱۴-۶ مسئله ۱۳-۶ را با این فرض حل کنید که: (الف) ورق‌های فولادی با مقطع عرضی مستطیلی  $۸ \times ۲۰۰$  mm جایگزین دو ورق فولادی شوند، (ب) دو ورق فولادی حذف شوند.

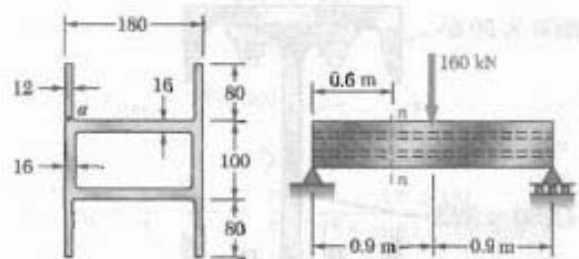
۱۵-۶ برای تیر نشان داده شده، مینیمم عمق  $h$  را بیابید.  $\tau_{all} = ۰,۹$  MPa و  $\sigma_{all} = ۱۲$  MPa



شکل م-۱۵



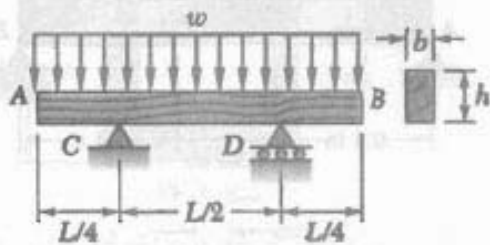
شکل م-۱۰



ابعاد بر حسب mm

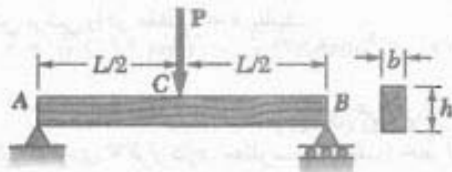
شکل م-۱۱

۱۹-۶ برای تیر نشان داده شده، مینیمم عرض  $b$  را بیابید.  
 $\tau_{all} = 825 \text{ kPa}$  و  $\sigma_{all} = 12 \text{ MPa}$



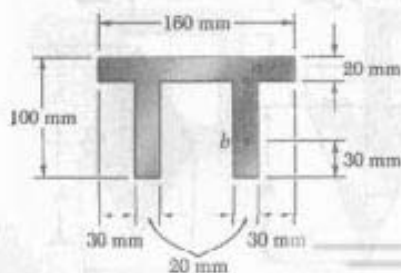
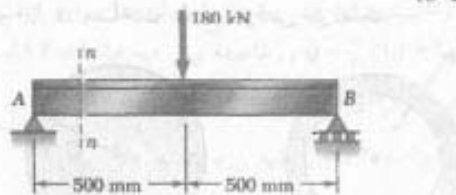
شکل م ۱۹-۶

۲۰-۶ تیر چوبی AB با مقطع عرضی مستطیلی و با تکیه‌گاه ساده، بار متمرکز P را در دهانه میانی C تحمل می‌کند. (الف) نشان دهید که نسبت مقادیر ماکزیمم تنش برشی به تنش قائم در تیر،  $\tau_m/\sigma_m$  مساوی  $h/2L$  است، که در آن  $L$  و  $h$  به ترتیب، عمق و طول تیر هستند. (ب) اگر  $L = 2 \text{ m}$ ،  $P = 4 \text{ kN}$ ،  $\sigma_m = 12 \text{ MPa}$  و  $\tau_m = 960 \text{ kPa}$ ، عمق  $h$  و عرض  $b$  تیر را بیابید.

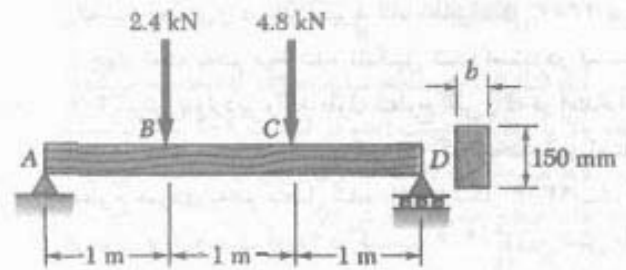


شکل م ۲۰-۶

۲۱-۶ و ۲۲-۶ برای تیر و بارگذاری داده شده، مقطع  $n-n$  را در نظر بگیرید. مطلوبست تنش برشی: (الف) در نقطه  $a$ ، (ب) در نقطه  $b$ .

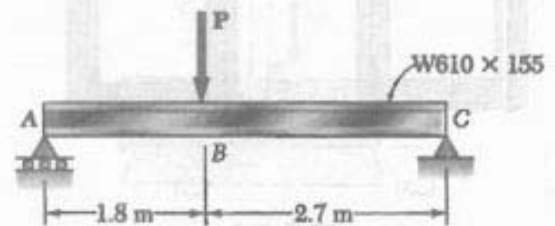


شکل م ۲۱-۶ و ۲۲-۶



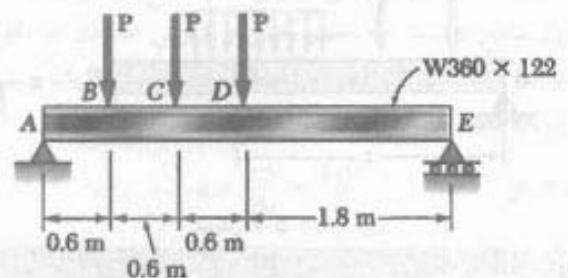
شکل م ۱۶-۶

۱۷-۶ برای تیر بال‌پهن نشان داده شده، ماکزیمم بار P را بیابید. ماکزیمم تنش قائم  $160 \text{ MPa}$  و ماکزیمم تنش برشی، با استفاده از رابطه  $\tau_m = V/A$ ،  $100 \text{ MPa}$  است.



شکل م ۱۷-۶

۱۸-۶ برای تیر بال‌پهن نشان داده شده، ماکزیمم بار P را بیابید. ماکزیمم تنش قائم  $160 \text{ MPa}$  و ماکزیمم تنش برشی، با استفاده از رابطه  $\tau_m = V/A$ ،  $100 \text{ MPa}$  است.



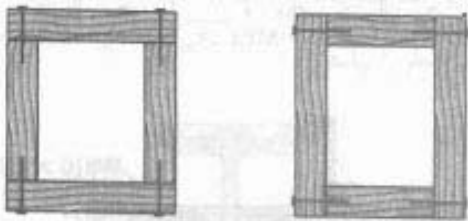
شکل م ۱۸-۶

۱۹-۶ تیر چوبی AB، با طول  $L$  و مقطع عرضی مستطیلی، بار یکنواخت توزیعی  $w$  را مطابق شکل تحمل می‌کند. (الف) نشان دهید که نسبت ماکزیمم مقادیر تنش برشی به تنش قائم در تیر،  $\tau_m/\sigma_m$  مساوی  $h/2L$  است، که در آن  $L$  و  $h$  به ترتیب، عمق و طول تیر هستند. (ب) اگر  $L = 5 \text{ m}$



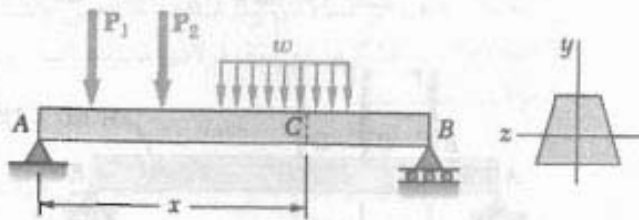
۶-۶ نیروی برشی طولی وارد بر یک جزء تیر با شکل  
اختیاری

یک تیر جعبه‌ای را در نظر بگیرید که، مطابق شکل ۲۳-۶ الف، از چهار نخته بهم میخ شده تشکیل شده است. در قسمت ۲-۶، برش  $q$  وارد بر واحد طول سطوح افقی را که در امتداد آنها نخته‌ها بهم متصل‌اند تعیین کردیم. اگر نخته‌ها در امتداد سطوح عمودی بهم متصل شده باشند (شکل ۲۳-۶ ب)، آیا می‌توان  $q$  را به دست آورد؟ در قسمت ۴-۶، توزیع تنش قائم  $\tau_{xy}$  را در یک تیر  $W$  یا تیر  $S$  را بررسی کردیم و دیدیم که این تنش‌ها در جان تیر دارای مقدار نسبتاً ثابتی هستند و در بال‌ها قابل صرف‌نظرند. درباره مؤلفه‌های افقی  $\tau_{xy}$  در بال‌ها چه می‌توان گفت؟



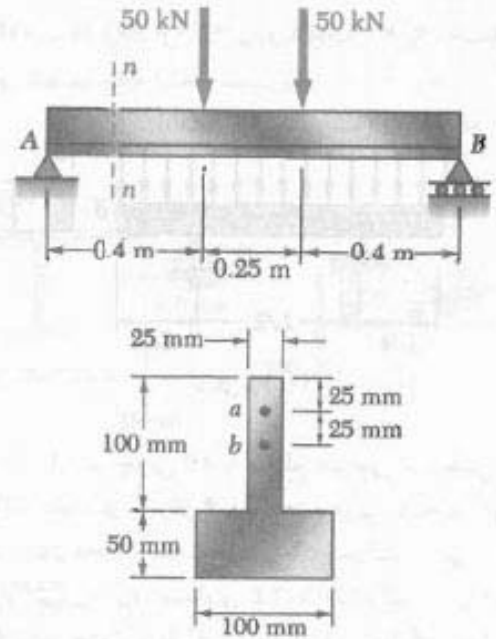
شکل ۲۳-۶ (الف) (ب)

برای پاسخ به این سؤال، روش قسمت ۲-۶ را برای تعیین برش  $q$  در طول واحد بسط می‌دهیم و آن را برای حالت‌های فوق‌الذکر به کار می‌بریم.



شکل ۵-۶ (تکراری)

تیر منشوری  $AB$  را در شکل ۵-۶ در نظر بگیرید. این تیر دارای صفحه تقارن عمودی است و بارهای داده شده را تحمل می‌کند. در فاصله  $x$  از انتهای  $A$ ، جزء  $CDD'C'$  به طول  $\Delta x$  را مطابق شکل ۲۴-۶ جدا می‌کنیم. طبق شکل ۲۵-۶، این جزء تحت نیروهای زیر قرار دارد: نیروهای برشی عمودی  $V_C'$  و  $V_D'$ ، نیروهای قائم افقی جزئی  $\sigma_C \Delta A$  و  $\sigma_D \Delta A$ ، بار



شکل ۲۲-۶ و ۲۴-۶

۲۳-۶ و ۲۴-۶ برای تیر و بارگذاری داده شده، ماکزیمم تنش برشی را در مقطع  $n-n$  بیابید.

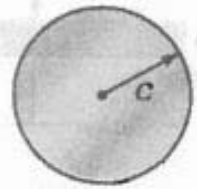
۲۵-۶ تا ۲۸-۶ یک تیر با مقطع عرضی داده شده تحت برش عمودی  $V$  قرار دارد. مطلوبست: (الف) خط افقی که تنش برشی در امتداد آن دارای مقدار ماکزیمم است، (ب) ثابت  $k$  در عبارت ماکزیمم تنش برشی زیر:

$$\tau_{max} = k \frac{V}{A}$$

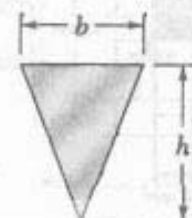
که در آن،  $A$  مساحت مقطع عرضی تیر است.



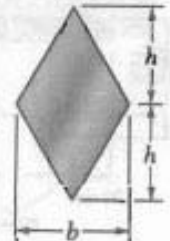
شکل ۲۶-۶



شکل ۲۵-۶



شکل ۲۸-۶



شکل ۲۷-۶

مسئله نمونه ۳-۶

اگر برش عمودی در تیر فولادی نورد شده  $W 250 \times 101$  برابر با  $200 \text{ kN}$  باشد، تنش برشی افقی در بال بالایی را در نقطه  $a$  به فاصله  $108 \text{ mm}$  از لبه تیر بیابید. ابعاد و سایر داده‌های هندسی مقطع فولادی نورد شده در پیوست ج داده شده‌اند.

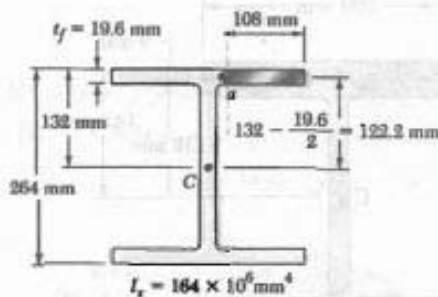
حل

قسمت سایه خورده بال را در نقطه  $a$  در امتداد خط چین می‌بریم.

$$Q = (108 \text{ mm})(19.6 \text{ mm})(122.2 \text{ mm}) = 258.7 \times 10^3 \text{ mm}^3$$

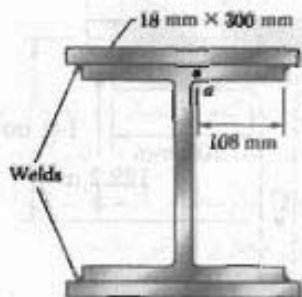
$$\tau = \frac{VQ}{It} = \frac{(200 \text{ kN})(258.7 \times 10^3 \text{ mm}^3)}{(164 \times 10^6 \text{ mm}^4)(19.6 \text{ mm})}$$

$$\Rightarrow \tau = 16.1 \text{ MPa} \leftarrow$$



مسئله نمونه ۴-۶

مسئله نمونه ۳-۶ را با این فرض حل کنید که ورق‌های  $18 \times 300 \text{ mm}$  به بال‌های تیر متصل شده باشند.



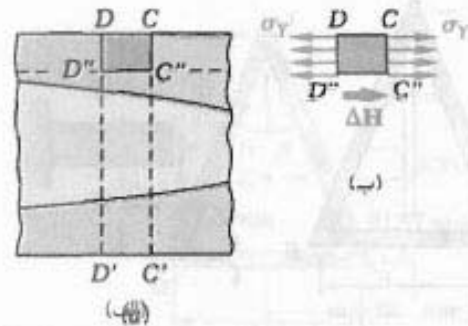
حل

ممان اینرسی مرکزی تیر مرکب چنین است:

$$I = 164 \times 10^6 \text{ mm}^4 + 2 \left[ \frac{1}{12} (300 \text{ mm})(18 \text{ mm})^3 + (300 \text{ mm})(18 \text{ mm})(121 \text{ mm})^2 \right]$$

$$I = 379 \times 10^6 \text{ mm}^4$$

\* به مسئله ۵۵-۶ نگاه کنید.



شکل ۴-۶

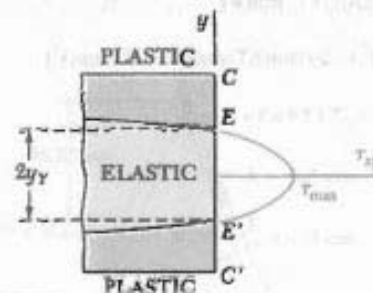
با توجه به تعادل جسم آزاد  $CC'D'D$ ، نیروی برشی افقی  $\Delta H$  وارد بر وجه پایینی آن صفر است. در نتیجه، مقدار متوسط تنش برشی افقی  $\tau_{xy}$  در عرض تیر در  $C$  صفر است، و مقدار متوسط تنش برشی عمودی  $\tau_{yy}$  نیز صفر است. لذا، برش عمودی  $V = P$  در مقطع  $CC'$  به‌طور کامل روی قسمت  $EE'$  آن مقطع توزیع شده است و داخل ناحیه الاستیک قرار دارد (شکل ۴-۶). می‌توان نشان داد که توزیع تنش‌های برشی روی  $EE'$  مانند توزیع آنها در یک تیر الاستیک مستطیلی است که عرض آن، مانند عرض تیر  $AB$ ، برابر با  $b$  و عمق آن مساوی ضخامت  $2y_p$  منطقه الاستیک است. اگر مساحت  $2by_p$  قسمت الاستیک مقطع عرضی را با  $A'$  نشان دهیم، نتیجه می‌شود:

$$\tau_{xy} = \frac{\tau}{2} \frac{P}{A'} \left( 1 - \frac{y^2}{y_p^2} \right) \quad (15-6)$$

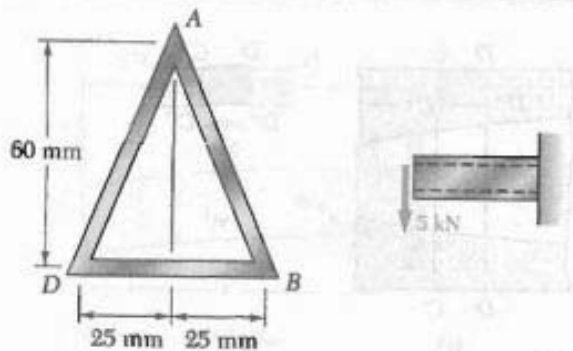
ماکزیمم مقدار تنش برشی برای  $y=0$  روی می‌دهد و چنین است:

$$\tau_{\max} = \frac{\tau}{2} \frac{P}{A'} \quad (16-6)$$

با کاهش مساحت  $A'$  قسمت الاستیک مقطع عرضی،  $\tau_{\max}$  افزایش می‌یابد و سرانجام به استقامت تسلیم برشی  $\tau_y$  می‌رسد. لذا، برش در شکست نهایی تیر سهم دارد. برای تحلیل دقیق‌تر این حالت شکست، باید اثر ترکیبی تنش‌های قائم و برشی را در نظر گرفت.\*



شکل ۴-۶



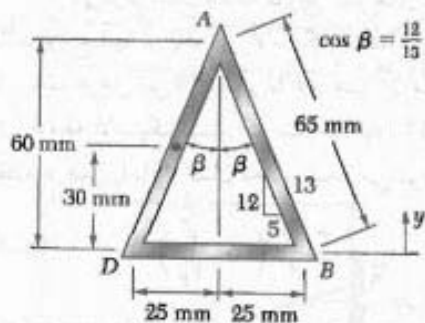
حل

مرکز هندسی. با توجه به  $AB = AD = 65 \text{ mm}$

$$\bar{y} = \frac{\sum \bar{y} A}{\sum A}$$

$$= \frac{2[(65 \text{ mm})(3 \text{ mm})(30 \text{ mm})]}{2[(65 \text{ mm})(3 \text{ mm})] + (50 \text{ mm})(3 \text{ mm})}$$

$$= 21,67 \text{ mm}$$



ممان اینرسی نسبت به محور گذرا از مرکز سطح. طرفین تیر جدار نازک را می‌توان متوازی‌الاضلاع گرفت. لذا برای حالت داده شده،  $I_{nn} = bh^3/12$  که در آن  $b$  در امتداد محور  $nn$  اندازه‌گیری می‌شود.

$$b = (3 \text{ mm}) / \cos \beta = (3 \text{ mm}) \left( \frac{13}{12} \right) = 3,25 \text{ mm}$$

$$I = \sum (\bar{I} + Ad^2) = 2 \left[ \frac{1}{12} (3,25 \text{ mm})(60 \text{ mm})^3 + (3,25 \text{ mm})(60 \text{ mm})(19,33 \text{ mm})^2 \right]$$

$$+ \left[ \frac{1}{12} (50 \text{ mm})(3 \text{ mm})^3 + (50 \text{ mm})(3 \text{ mm})(21,67 \text{ mm})^2 \right]$$

$$= 214,6 \times 10^4 \text{ mm}^4 = 0,2146 \times 10^8 \text{ m}^4$$

چون بال و ورق بالایی فقط در نقاط جوشکاری به هم متصل‌اند. بال را در نقاط  $a$  و  $a'$  می‌بریم و تنش برشی را در نقطه  $a$  می‌یابیم. برای سطح سایه خورده جدا شده.

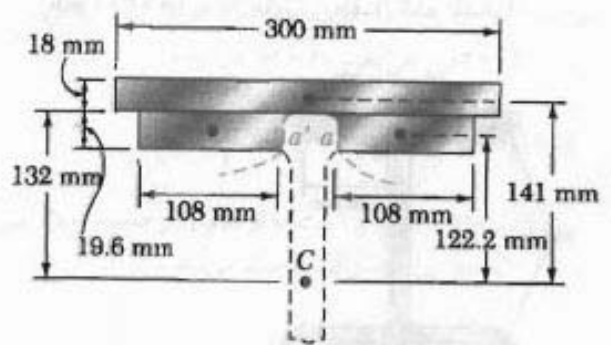
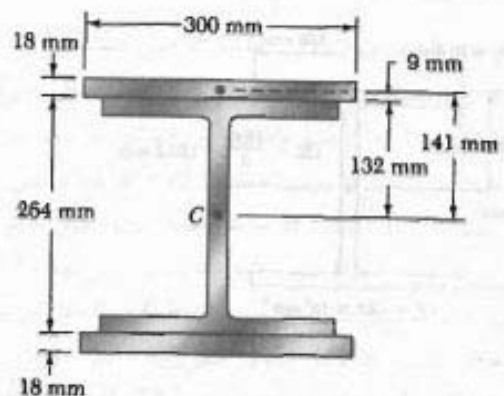
$$I = 2I_f = 2(19,6 \text{ mm}) = 39,2 \text{ mm}$$

$$Q = 2[(108 \text{ mm})(19,6 \text{ mm})(122,2 \text{ mm}) + (300 \text{ mm})(18 \text{ mm})(141 \text{ mm})]$$

$$Q = 1,28 \times 10^6 \text{ mm}^2$$

$$\tau = \frac{VQ}{It} = \frac{(200 \text{ kN})(1,28 \times 10^6 \text{ mm}^2)}{(3779 \times 10^8 \text{ mm}^4)(39,2 \text{ mm})}$$

$$\Rightarrow \tau = 17,2 \text{ MPa} \leftarrow$$



مسئله نمونه ۵-۶

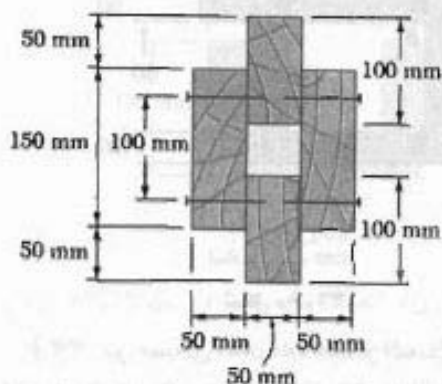
تیر جدار نازک آلومینیومی نشان داده شده دارای دیواره یکتواخت یا ضخامت ۳ mm است. اگر نیروی برشی در تیر ۵ kN باشد، مطلوبست: (الف) تنش برشی در نقطه A، (ب) ماکزیمم تنش برشی در تیر.

توجه: ابعاد داده شده تا خطوط میانی سطوح خارجی و داخلی تیر هستند.



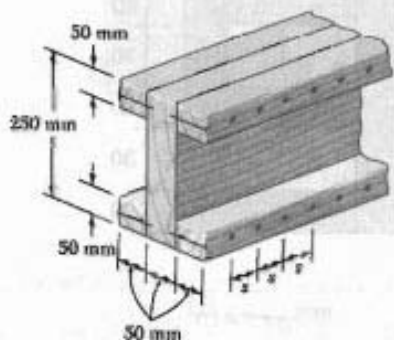
مسائل

۲۹-۶ تیر چوبی سر هم شده نشان داده شده تحت برش عمودی ۶ kN قرار دارد. اگر فاصله طولی بین میخ‌ها ۶۰ mm و طول هر میخ ۹۰ mm باشد، نیروی برشی در هر میخ را بیابید.



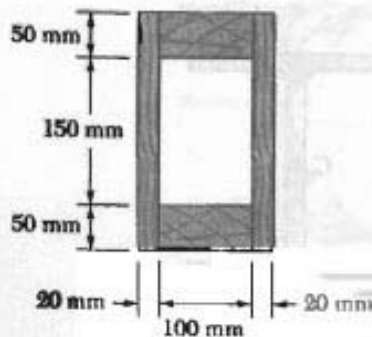
شکل م ۲۹-۶

۳۰-۶ تیر چوبی نشان داده شده تحت برش عمودی ۵ kN قرار دارد. اگر نیروی مجاز برشی در میخ‌ها ۳۰۰ N باشد، ماکزیمم فاصله مجاز را بین میخ‌ها بیابید.

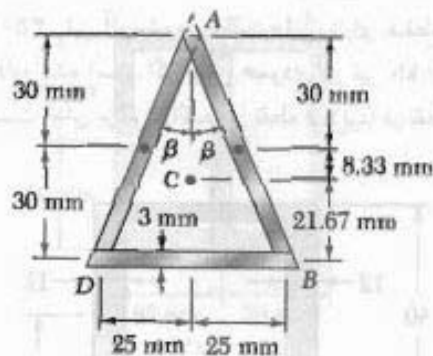


شکل م ۳۰-۶

۳۱-۶ تیر چوبی نشان داده شده از اتصال دو تخته به ابعاد ۲۰ × ۲۵۰ mm و دو تخته به ابعاد ۵۰ × ۱۰۰ mm ساخته شده است. اگر تنش برشی مجاز متوسط در اتصالات ۳۵۰ kPa باشد، ماکزیمم برش عمودی مجاز را در تیر بیابید.



شکل م ۳۱-۶



الف. تنش برشی در A. برای تنش برشی در A، جریانی برش عبارت است از  $q_A = \tau_A t$  و در یکی از دو جهت نشان داده شده است. اما مقطع عرضی و بارگذاری نسبت به یک خط عمودی گذرا از A متقارن‌اند. لذا، جریانی برش نیز باید متقارن باشد. چون هیچکدام از جریانی‌های برش ممکن متقارن نیست،



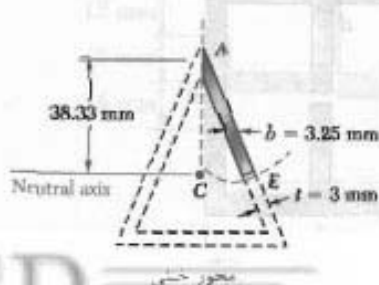
ب. ماکزیمم تنش برشی. چون ضخامت دیواره ثابت است، ماکزیمم تنش برشی در محور خنثی به وجود می‌آید، یعنی در جایی که Q ماکزیمم است. چون تنش برشی در A صفر است، مقطع را در امتداد خط چین می‌بریم و قسمت سایه خورده را جدا می‌کنیم. برای تعیین ماکزیمم تنش برشی، مقطع بریده در محور خنثی را عمود بر وجوه می‌گیریم. طول این مقطع ۳ mm است. در نتیجه،

$$Q = [(27.25 \text{ mm})(28.22 \text{ mm})] \left( \frac{28.22 \text{ mm}}{2} \right) = 2287 \text{ mm}^2$$

$$Q = 2,287 \times 10^{-6} \text{ m}^2$$

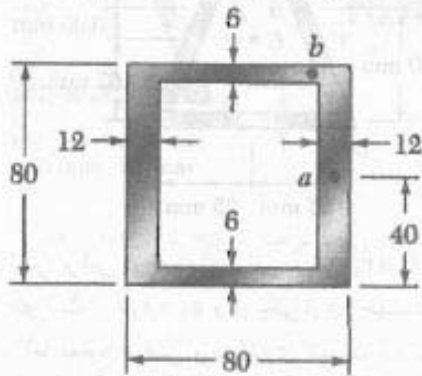
$$\tau_E = \frac{VQ}{It} = \frac{(5 \text{ kN})(2,287 \times 10^{-6} \text{ m}^2)}{(0.2146 \times 10^{-6} \text{ m}^4)(0.003 \text{ m})}$$

$$= \tau_E = 1,815.2 \text{ MPa} \leftarrow$$



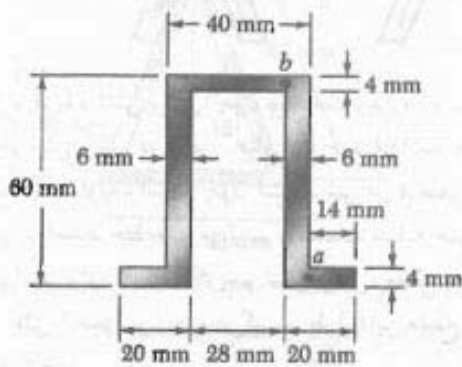
محور خنثی

۳۵-۶ تیر آلومینیومی اکستروژنی دارای مقطع عرضی نشان داده شده است. اگر برش عمودی در تیر  $150 \text{ kN}$  باشد، مطلوب است تنش برشی: (الف) در نقطه  $a$ . (ب) در نقطه  $b$ .



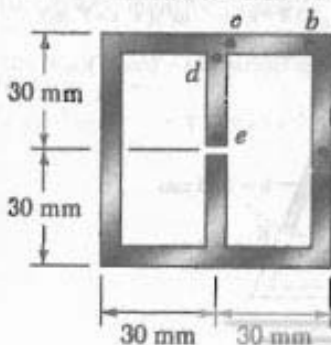
شکل م ۳۵-۶

۳۶-۶ اگر برش عمودی داده شده  $V$  باعث ایجاد ماکزیمم تنش برشی  $75 \text{ MPa}$  در مقطع نشان داده شده شود، مطلوب است تنش برشی متناظر: (الف) در نقطه  $a$ . (ب) در نقطه  $b$ .



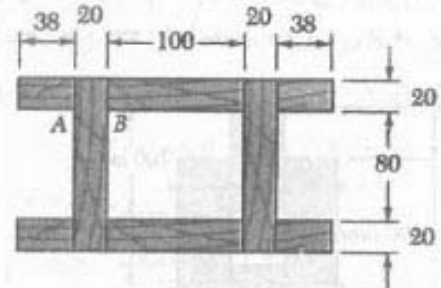
شکل م ۳۶-۶

۳۷-۶ و ۳۸-۶ تیر اکستروژن نشان داده شده دارای دیواره با ضخامت یکنواخت  $3 \text{ mm}$  است. اگر برش عمودی در تیر  $8 \text{ kN}$  باشد، تنش برشی در هر پنج نقطه داده شده را بیابید.



شکل م ۳۷-۶

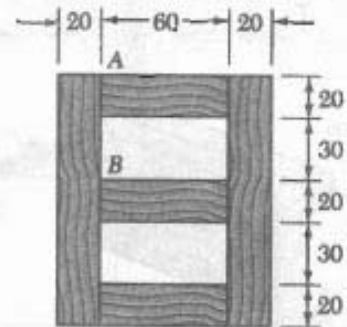
۳۲-۶ تیر چوبی نشان داده شده از اتصال چند تخته ساخته شده است. اگر تیر تحت برش  $5 \text{ kN}$  قرار گیرد، مطلوب است تنش برش متوسط در اتصال چسبی: (الف) در  $A$ . (ب) در  $B$ .



ابعاد بر حسب mm

شکل م ۳۲-۶

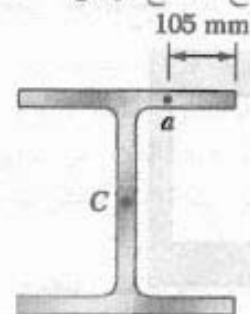
۳۳-۶ تیر جعبه‌ای نشان داده شده از اتصال چند تخته ساخته شده است. اگر تیر تحت برش عمودی  $3 \text{ kN}$  قرار گیرد، مطلوب است تنش برشی متوسط در اتصال چسبی: (الف) در نقطه  $A$ . (ب) در نقطه  $B$ .



ابعاد بر حسب mm

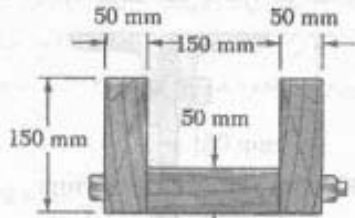
شکل م ۳۳-۶

۳۴-۶ اگر تیر فولادی نورد شده  $W 360 \times 122$  تحت برش عمودی  $250 \text{ kN}$  باشد، مطلوب است تنش برشی: (الف) در نقطه  $A$ . (ب) در مرکز سطح  $C$  مقطع عرضی.



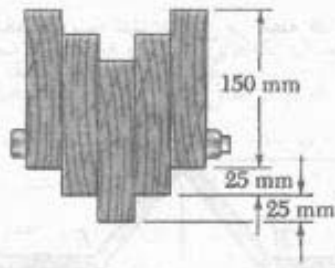
شکل م ۳۴-۶

۴۳-۶ سه تخته به هم پیچ شده‌اند و تیر نشان داده شده را تشکیل داده‌اند. قطر هر پیچ  $10\text{ mm}$  و فاصله پیچ‌ها از هم در امتداد محور طولی تیر  $300\text{ mm}$  است اگر تیر تحت برش عمودی  $10\text{ kN}$  قرار گیرد، تنش برشی متوسط را در پیچ‌ها بیابید.



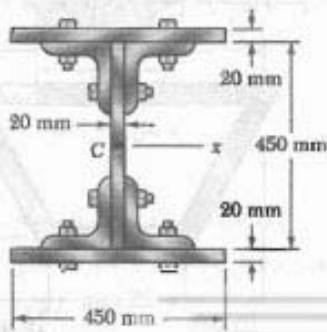
شکل م ۴۳-۶

۴۴-۶ تیری از اتصال پنج تخته، هر یک با مقطع عرضی  $38 \times 150\text{ mm}$ ، ساخته شده است. تخته‌ها توسط پیچ‌هایی که به فاصله طولی  $220\text{ mm}$  از هم قرار دارند به هم پیچ شده‌اند. اگر برش در تیر به صورت عمودی و  $8\text{ kN}$  باشد و تنش برشی متوسط مجاز در هر پیچ  $50\text{ MPa}$  باشد، کمترین قطر مجاز پیچ‌ها را بیابید.

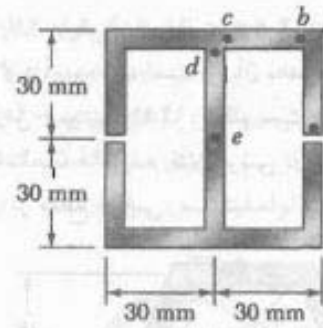


شکل م ۴۴-۶

۴۵-۶ دو ورق فولادی به ابعاد  $20 \times 450\text{ mm}$  به چهارنشی به ابعاد  $L 152 \times 152 \times 19.0$  جوش شده‌اند و مقطع عرضی نشان داده شده را ساخته‌اند. پیچ‌ها به قطر  $22\text{ mm}$  هستند و در فاصله طولی  $125\text{ mm}$  از هم قرار دارند. اگر تنش برشی متوسط مجاز در پیچ‌ها  $90\text{ MPa}$  باشد، بیشترین تنش برشی عمودی مجاز در تیر را بیابید ( $I_x = 1896 \times 10^6\text{ mm}^4$ ).

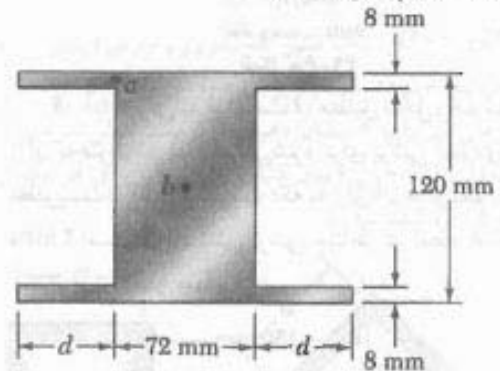


شکل م ۴۵-۶



شکل م ۳۸-۶

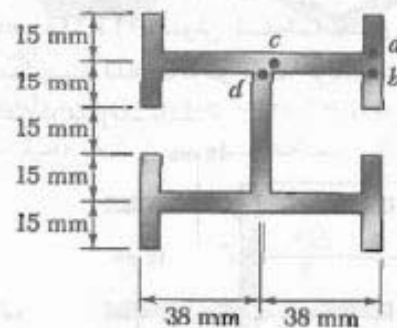
۳۹-۶ برش عمودی در تیری با مقطع عرضی نشان داده شده  $25\text{ kN}$  است. اگر  $d = 50\text{ mm}$ ، مطلوبست تنش برشی: (الف) در نقطه  $a$ ، (ب) در نقطه  $b$ .



شکل م ۳۹-۶ و م ۴۰-۶

۴۰-۶ برش عمودی در تیری با مقطع عرضی نشان داده شده  $25\text{ kN}$  است. مطلوبست: (الف) فاصله  $d$  که به ازای آن  $\tau_a = \tau_b$ ، (ب) تنش برشی مناظر در نقاط  $a$  و  $b$ .

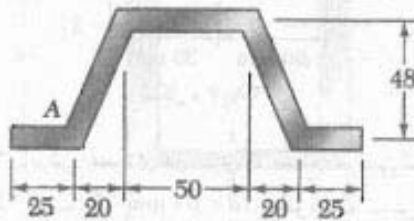
۴۱-۶ ضخامت دیواره تیر نشان داده شده  $5\text{ mm}$  است. اگر برش عمودی  $V$  باعث ایجاد ماکزیمم تنش برشی  $\tau = 60\text{ MPa}$  در تیر شود، تنش برشی را در چهار نقطه نشان داده شده بیابید.



شکل م ۴۱-۶

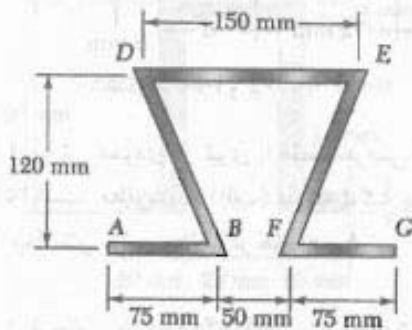
۴۲-۶ مسئله ۴۱-۶ را با این فرض حل کنید که تیر تحت برش افقی  $V$  قرار گیرد.

۴۹-۶ ورقی به ضخامت ۴ mm، مطابق شکل، به صورت کنگره‌ای درآورده شده است و از آن به عنوان تیر استفاده می‌شود. برای برش عمودی ۱۲ kN، مطلوب است: (الف) تنش برشی در نقطه A. (ب) ماکزیمم تنش برشی در تیر. همچنین، جریان برش را در مقطع عرضی رسم کنید.



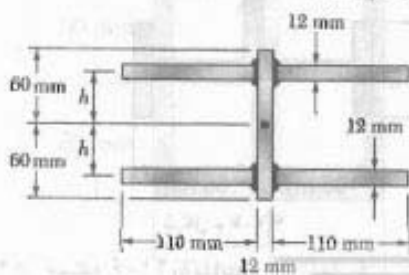
ابعاد بر حسب mm  
شکل م ۴۹-۶

۵۰-۶ ورقی به ضخامت ۱ mm، مطابق شکل، خم شده است و از آن به عنوان تیر استفاده می‌شود. برای برش عمودی ۲/۲ kN، مطلوب است: (الف) ضخامت  $t$  که به ازای آن ماکزیمم تنش برشی ۲ MPa است، (ب) تنش برشی متناظر در نقطه E. همچنین، جریان برش را در مقطع عرضی رسم کنید.



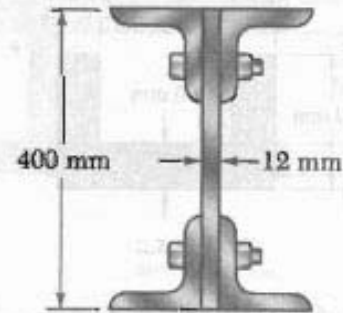
شکل م ۵۰-۶

۵۱-۶ چهار ورق افقی به یک ورق عمودی  $12 \times 120$  mm جوش شده‌اند. برای برش عمودی ۷ kN، مطلوب است اندازه  $h$  به طوری که جریان برشی در سطح جوش خورده ماکزیمم باشد.



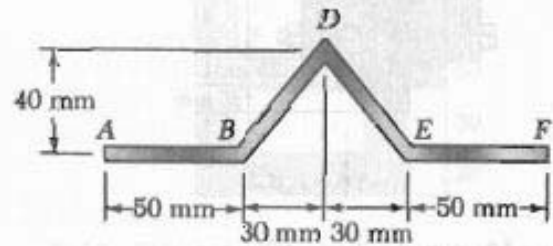
شکل م ۵۱-۶

۴۶-۶ چهارنیش فولادی  $102 \times 102 \times 9.5$  و یک ورق فولادی  $12 \times 400$  mm به هم پیچ شده‌اند و تیر نشان داده شده را ساخته‌اند. پیچ‌ها به قطر ۲۲ mm هستند و فاصله آنها از هم در امتداد محور طولی تیر ۱۲۰ mm است. اگر تیر تحت برش عمودی ۲۴۰ kN قرار گیرد، تنش برشی متوسط را در هر پیچ بیابید.



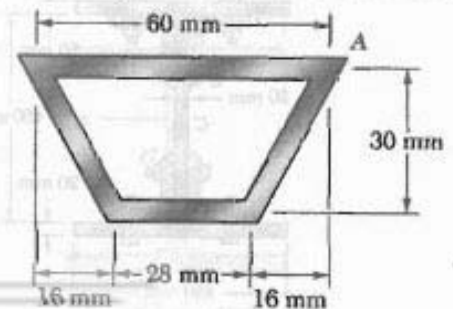
شکل م ۴۶-۶

۴۷-۶ ورقی به ضخامت ۶ mm، مطابق شکل، به صورت کنگره‌ای درآورده شده است و از آن به عنوان تیر استفاده می‌شود. برای برش عمودی ۵ kN، مطلوب است: (الف) ماکزیمم تنش برشی در مقطع، (ب) تنش برشی در نقطه B. همچنین، جریان برش را در مقطع عرضی رسم کنید.



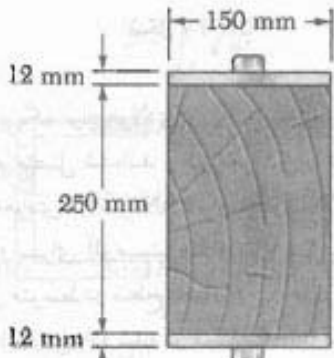
شکل م ۴۷-۶

۴۸-۶ تیر با مقطع عرضی نشان داده شده دارای دیواره یکنواخت به ضخامت ۳ mm است. برای برش عمودی ۲۰ kN، مطلوب است: (الف) تنش برشی در نقطه A، (ب) ماکزیمم تنش برشی در تیر. جریان برشی را در مقطع عرضی رسم کنید.



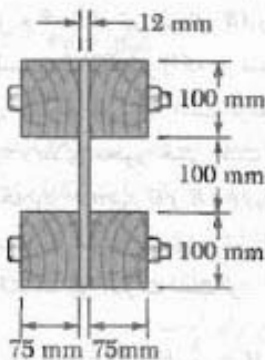
شکل م ۴۸-۶

۵۶-۶ از اتصال تکه‌های چوبی و فولادی توسط پیچ‌هایی به قطر ۱۲ mm، که در فواصل طولی ۲۰۰ mm از هم قرار دارند، تیر مرکب نشان داده شده ساخته شده است. مدول الاستیسیته برای چوب ۱۰ GPa و برای فولاد ۲۰۰ GPa است. (الف) تنش برشی متوسط در پیچ‌ها را بر اثر نیروی برشی عمودی ۴ kN بسایید (ب) تنش برشی را در مرکز مقطع عرضی بسایید. (راهنمایی: از روش داده شده در مسئله ۵۵-۶ استفاده کنید.)



شکل م ۵۶-۶

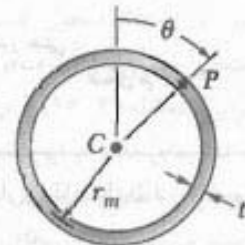
۵۷-۶ از اتصال تکه‌های چوبی و فولادی توسط پیچ‌هایی به قطر ۱۲ mm، که در فواصل طولی ۲۰۰ mm از هم قرار دارند، تیر مرکب نشان داده شده ساخته شده است. مدول الاستیسیته برای چوب ۱۳ GPa و برای فولاد ۲۰۰ GPa است. (الف) تنش برشی متوسط در پیچ‌ها را بر اثر نیروی برشی عمودی ۱۶ kN بسایید (ب) تنش برشی را در مرکز مقطع عرضی بسایید. (راهنمایی: از روش داده شده در مسئله ۵۶-۶ استفاده کنید.)



شکل م ۵۷-۶

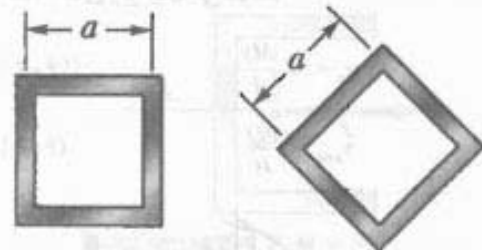
۵۸-۶ یک میله فولادی و یک میله آلومینیومی، مطابق شکل، به هم متصل شده‌اند و تیر مرکب را تشکیل داده‌اند. اگر برش عمودی در تیر ۶ kN و مدول الاستیسیته فولاد ۲۰۰ GPa و برای آلومینیوم ۷۰ GPa باشد، مطلوب است:

۵۲-۶ (الف) تنش برشی در نقطه P یک لوله جدار نازک یا مقطع عرضی داده شده را بر اثر برش عمودی V بسایید. (ب) نشان دهید که ماکزیمم تنش برشی برای  $\theta = 90^\circ$  می‌دهد و این مقدار ماکزیمم مساوی  $V/A$  است، که در آن A مساحت مقطع عرضی لوله است.

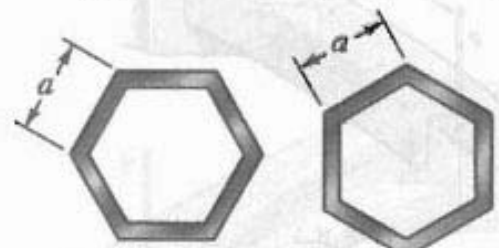


شکل م ۵۲-۶

۵۳-۶ و ۵۲-۶ یک تیر اکستروزن دارای دیواره با ضخامت یکنواخت t است. اگر برش عمودی را با V و مساحت مقطع عرضی تیر را با A نشان دهیم، ماکزیمم تنش برشی را به صورت  $\tau_{max} = k(V/A)$  بیان کنید و ثابت k را برای هر یک از دو وضعیت داده شده بسایید.



شکل م ۵۳-۶ (الف) (ب)



شکل م ۵۴-۶ (الف) (ب)

۵۵-۶ برای تیری که از دو یا چند ماده با مدول‌های الاستیسیته مختلف ساخته شده است، نشان دهید که معادله (۶-۶)

$$\tau_{ave} = \frac{VQ}{I}$$

صحت دارد به شرطی که Q و I هر دو با استفاده از مقطع تبدیل یافته تیر محاسبه شود (به قسمت ۶.۴ نگاه کنید) و نیز به شرطی که عرض واقعی تیر در جایی باشد که  $\tau_{ave}$  محاسبه می‌شود.